

Ім'я Сергія Жадана відоме не лише в Україні, а й далеко за кордоном. Поет, прозаїк, есеїст, перекладач, лауреат міжнародних премій, автор роману, що став кращою книгою десятиріччя конкурсу «Книга року Бі-бі-сі», людина, яка об'єднала Схід і Захід... Його літературні твори перекладені багатьма мовами, чимало з них стали помітними подіями в сучасній літературі.

Цю книжку про вісімнадцятирічних часів 90-х, які «б'ються своїми дурними головами у відчинені двері дорослого життя», автор написав, коли йому було тридцять. Тепер, десятиріччя по тому, вже можна озирнутися на минуле та побачити його під іншою оптикою, розуміючи щось інакше. Тому перед вами — колючий і непричесаний «Депеш Мод», такий собі «маніфест асоціальної молоді». А ще — кілька слів про політику та естетику, осмисленість, ностальгію, суспільство, революційні практики і про життя, яке значно непередбачуваніше за літературу.

Виписані автором із такою щемливою ніжністю герої, опинившись на задвірках життя та узбіччях його магістральних шляхів, прагнули будь-що-будь залишатися вільними людьми, підкреслимо — саме вільними. Власне, поняття «свободи» стає ключовим як для розуміння цих юних маргіналів із їхніми «асоціальними» прагненнями, так і загалом для осмислення «проклятих 90-х».

Ростислав Мельників, письменник

www.trade.bookclub.ua

ISBN 978-966-14-9096-2

9 789661 490962

ДЕПЕШ
ЩЕ ОДНА РОЗМОВА
МОД

СЕРГІЙ ЖАДАН

СЕРГІЙ ЖАДАН

ДЕПЕШ
МОД

ЩЕ ОДНА РОЗМОВА

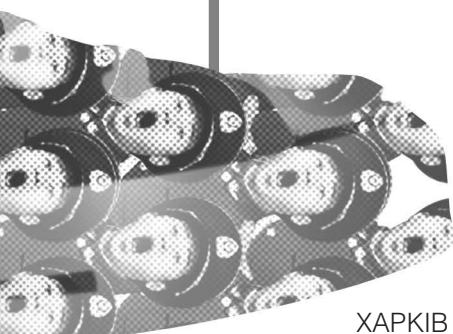
КЛУБ
СІМЕЙНОГО
ДОЗВІЛЛЯ

СЕРГІЙ ЖАДАН

ДЕПЕШ
МОД *ЩЕ ОДНА РОЗМОВА*

ПОВІСТЬ

ХАРКІВ **КЛУБ**
2015 **СІМЕЙНОГО**
ДОЗВІЛЛЯ

УДК 821.161.2
ББК 84.4УКР
Ж15

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Обережно! Ненормативна лексика!

Дизайнер обкладинки *Ольга Клапак*

ISBN 978-966-14-9096-2

© Жадан С., 2015
© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2015
© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», художнє оформлення, 2015

Суддя — западліст: він не любить «Металіст»

15.02.04 (неділя)

Коли мені було чотирнадцять і в мене були свої види на життя, я вперше накачався алкоголем. Під саму зав'язку. Було дуже тепло, й наді мною пливли сині небеса, а я лежав і помирав на смугастому матраці й навіть похмелитися не міг, тому що мені було лише чотирнадцять і похмелятися я ще просто не навчився. За останні п'ятнадцять років у мене було більш ніж достатньо підстав, аби не любити це життя. Життя від початку, щойно я почав його сприймати, виявилось штукаю підлою і невдячною, воно відразу ж узяло за звичку обертатися такими лажовими ситуаціями, згадувати про які не хочеться, але які запам'ятовуються надовго. Хоча зі свого боку я особливих претензій ніколи не висловлював, очевидно, у мене все гаразд у моїх стосунках із життям, навіть попри його клінічну мудакуватість. Мене, за великим рахунком, коли не траплялося чергових демаршів ззовні, усе влаштовувало — обставини, у яких я жив, люди, з якими я спілкувався, з якими я час від часу бачився і з якими мені доводилося мати справу. Вони мені переважно не заважали, сподіваюся — я їм також. Що ще? Мене влаштовувала та кількість бабок, яка в мене була, себто не кількість як така, бабок у мене насправді майже ніколи не було, задовольняв сам принцип обертання їх

навколо мене — я з дитинства помітив, що банкноти з'являються саме тоді, коли тобі потрібно, і приблизно в тій кількості, без якої ти не обійдеся, зазвичай це спрацьовувало, точно спрацьовувало. Очевидно, якщо ти не до кінця втратив совість і зберігаєш бодай крихти якоїсь пристойності, у сенсі там чистиш зуби або не їси свинину, якщо ти мусульманин, то до тебе із не з'ясованою тобою регулярністю з'являється янгол із чорними бухгалтерськими нарукавниками й лупою на крилах і поновлює твій поточний рахунок певною сумою в грошовому еквіваленті — так, щоб ти, з одного боку, зовсім ноги не протягнув, а з другого — не надто вийобувався й не перепаскудив своєї реінкарнації купівлею танкерів із нафтою чи цистерн зі спиртом. Мене це влаштовувало, тут я янголів розумів і підтримував. Мене влаштовували і країна, у якій я жив, і та кількість гівна, яким вона була заповнена і яке в найбільш критичні відтинки мого в цій країні проживання сягало колін і вище. Я розумів, що цілком міг народитися в іншій країні, куди гіршій, наприклад із більш суворим кліматом чи авторитарною формою правління, де при владі були б не просто виродки, як у моїй країні, а які-небудь поморочені виродки, які передавали б владу в спадок своїм дітям разом із зовнішнім боргом та внутрішнім мракобіссям. Так що я вважав, що доволі добре ще втрапив, тому не надто переймався цими речами. За великим рахунком, мене влаштовувало все. Мене влаштовувала телевізійна картинка, яку я бачив за вікнами помешкань, у яких я жив, тому я намагався просто не надто швидко перемикати канали, оскільки встиг помітити, що будь-які вияви уваги з боку змонтованої навколо мене реальності обов'язково закінчуються наперед прогнозованою гидотою чи просто дрібним життєвським западлізмом. Реальність прикольна сама по

собі, проте цілковито лажова при підрахунку післяматчової статистики, коли ти аналізуєш свої та її показники й бачиш, що порушень з її боку було в кілька разів більше, а вилучення траплялися лише у твоїй команді. Якщо мене щось і пригнічувало по-справжньому, то саме постійні та наполегливі намагання цієї телекартинки вступити зі мною в протиприродні статеві зносини, себто, просто кажучи, — відтрахати мене, скориставшись моїми ж таки суспільними правами та християнськими обов'язками. Я весело прожив ці свої п'ятнадцять років дорослого життя, не беручи участі в побудові громадянського суспільства, не приходячи на виборчі дільниці й успішно уникаючи контактів із антинародним режимом, якщо ви розумієте, що саме я маю на увазі. Мене не цікавила політика, не цікавила економіка, не цікавила культура, навіть прогноз погоди мене не цікавив, хоч це була чи не єдина в цій країні річ, яка викликала довіру, але мене вона все одно не цікавила.

Зараз мені тридцять. Що змінилося за останні п'ятнадцять років? Майже нічого. Навіть зовнішність цього... президента не надто змінилася, у всякому разі його портрети як ретушувалися тоді, так і тепер ретушуються, навіть я це помітив. Змінилася музика в радіо, але я його, зрештою, і не слухаю. Змінився одяг, але вісімдесяті, наскільки я розумію, і далі в моді. Не змінилася телекартинка, вона така ж липка та ядуча, як розлитий на паркеті лимонад. Не змінився клімат, зими все такі ж довгі, а весни — довгоочікувані. Змінилися друзі, себто одні назавжди зникли, а інші, натомість, з'явилися. Змінилася пам'ять — вона стала довшою, але не стала кращою. Сподіваюся, її вистачить іще років так на шістьдесят тривалого побутового похуїзму й незламної душевної рівноваги. Чого я собі й бажаю. Амінь.

17.06.93 (четвер)

ВСТУП № 1

16.50

Сімнадцяте червня, близько п'ятої дня, Собака Павлов намагається спуститися в підземку. Він підходить до вертушки, іде просто на жінку в уніформі й дістає з кишені ветеранське посвідчення. Жінка в уніформі дивиться в посвідчення й читає «Павлова Віра Наумівна».

— Ну? — питається.

— Бабуся, — говорить Собака Павлов.

— Де бабуся?

— Це, — показує Собака посвідчення. — Моя бабуся.

— Ну й що?

— Вона — ветеран.

— Ну, а ти що хочеш?

— Вона в танку горіла.

Жінка ще раз дивиться в посвідчення. Хто її знає, думає вона, може, і горіла, по фото не скажеш.

— Ну, добре, — каже вона. — А від мене що треба?

— Пропустіть, — просить Собака.

— А ти що — теж у танку горів?

— Ну, почекайте, — починає торгуватися Собака, — може, я їй поїсти несучу.

— Що поїсти?

— Ну, поїсти, — Собака згадує, що насправді їсть його бабуся, коли їй дають. — Молочні продукти, розумієте? Сир.

— Сам ти сир, — незлобиво говорить тітка в уніформі.

Собака розуміє, як усе це виглядає збоку. Що ось він б'ється головою об велетенський безкінечний мур, яким від нього відгородилося життя, б'ється без жодної надії на успіх, і всі життєві принади, у тому числі й проїзд у метрополітені, йому зараз просто не світять, ось як це виглядає.

Він збирає всю свою волю в кулак і говорить щось на зразок того, що, мовляв, послухайте, жінко, він, звісно, говорить не так, але зміст приблизно такий: «Так от, послухайте мене уважно, — каже він, — добре? Тільки не нервуйте. Ось що я вам скажу, жінко. Ви, звичайно, можете зневажати мене, я бачу, що ви зневажаєте мене, ви ж мене зневажаєте, так? Послухайте, послухайте, я хочу ще сказати, послухайте. Але навіть попри це, розумієте, як би це сказати — ну, ви там, я не знаю що, ви по-різному можете до цього ставитися, згоден, для вас це може нічого не означати, але погодьтеся — моя бабуся не може здохнути з голоду лише через те, що мене — її законного онука, перепрошую, ось так просто не пропустила в метро якась падла тилова. Погодьтеся?» (ну, в цьому місці вони просто пообкладали одне одного, але хай буде так) — він сконцентровується й раптом пірнає жінці попід руки, змахуючи в повітрі ветеранським посвідченням, і зникає в прохолодному кишечнику підземки. «Яка падла тилова? — думає жінка. — Я взагалі — сорок дев'ятого року народження».

17.10

Собака виходить під стадіоном на порожню платформу, десь за годину «Металіст» грає останній домашній матч, сьогодні всі мають з'їхатися, знаєте, як це буває, закриття сезону, усілякі такі речі, нагорі дощове літо, небо з хмарами, і десь якраз над Собакою стоїть напіврозвалений стадіон. В останні роки він зовсім розмок і осунувся, крізь бетонні плити починає пробиватися трава, особливо після дощів, трибуни засрані голубами, на полі теж гівно, особливо коли там грають наші. Розвалена країна, розвалений фізкультурний рух, великі стернові проїбали найголовніше, як на мене, адже як не крути, а в Союзі були дві речі, якими можна було пишатися, — футбольний чемпіонат і ядерна зброя. Тих, хто позбавив народ таких атракціонів, навряд чи чекає спокійна безтурботна старість, ніщо так не підриває карму, як хуйова національна політика, це вже точно. Собака ще якийсь час стоїть на платформі, з іншого боку мають під'їхати знайомі, так що потрібно просто їх дочекатися. Собака втомлений і змучений — він п'є вже третій день, ще й погода погана, очевидно це від погоди, тиск чи як це називається, як називається стан, коли ти п'єш третій день і раптом перестаєш пізнавати рідних і близьких? Очевидно, що тиск.

Він навіть не може згадати, що сталося: літо починалось так добре, ішли дощі, Собака успішно й безтурботно просирав свої молоді роки, аж раптом друзі-рекламники затягнули стабільно безробітного Собаку в нетрі рекламної індустрії, простіше кажучи, узяли кур'єром у відділ реклами своєї газети. Собаку ламало, але він тримався й ходив на роботу. Користі він приносив мало, але добре вже те, що десь уважався людиною. Сам він особливо цим ніколи не переймався, ну, та друзі на те вони й друзі, щоб правити в грубий контактний спосіб твій соціальний

Зміст

15.02.04 (неділя)	7
17.06.93 (четвер)	10
18.06.93 (п'ятниця)	70
19.06.93 (субота)	120
20.06.93 (неділя)	178
Насолоджуйся тишею	221

Літературно-художнє видання

ЖАДАН Сергій
Депеш Мод. Ще одна розмова

Головний редактор *С. С. Склад*
Завідувач редакції *Г. В. Сологуб*
Відповідальний за випуск *Т. М. Куксова*
Редактор *Р. В. Мельників*
Художній редактор *Т. О. Волошина*
Технічний редактор *І. О. Гнідая*
Коректор *Г. В. Фурса*

Підписано до друку 03.07.2015. Формат 84x108/32.
Друк офсетний. Гарнітура «Minion». Ум. друк. арк. 12,6.
Наклад 5000 пр. Зам. № .

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61140, Харків-140, просп. Гагаріна, 20а
E-mail: corp@bookclub.ua

Віддруковано з готових діапозитивів
на ПП «ЮНІСОФТ»
Свідоцтво ДК №3461 від 14.04.2009 р.
www.ttornado.com.ua
61036, м. Харків, вул. Морозова, 13Б

Видавництво Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
www.trade.bookclub.ua

ГУРТОВИЙ ПРОДАЖ КНИГ ВИДАВНИЦТВА

ХАРКІВ

ДП з іноземними інвестиціями
«Книжковий Клуб
“Клуб Сімейного Дозвілля”»

61140, м. Харків-140,
просп. Гагаріна, 20-А
тел/факс +38 (057) 703-44-57
e-mail: trade@bookclub.ua
www.trade.bookclub.ua

Київська філія

04073, м. Київ, просп. Московський, 6, кімн. 35,
тел. +38 (067) 575-27-55
e-mail: kyiv@bookclub.ua

Одеська філія

65017, м. Одеса, вул. Малиновського, 16-А, кімн. 109
тел. +38 (067) 572-44-28
e-mail: odessa@bookclub.ua

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»

служба роботи з клієнтами:

тел. +38 (057) 783-88-88
e-mail: support@bookclub.ua
Інтернет-магазин: www.bookclub.ua
«Книжковий клуб», а/с 84, Харків, 61001

Жадан С.

Ж15 Деш Мод. Ще одна розмова : повість / Сергій Жадан. —
Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»,
2015. — 240 с.

ISBN 978-966-14-9096-2

Троє друзів вирушають на пошуки четвертого, щоби терміново відомити йому про загибель вітчима... Хтось може назвати цей роман гімном маргіналів або портретом жорстокого міжчасся дев'яностих. А хтось — літературою про підлітків — з усією їхньою зневірою, несприйняттям світу дорослих, прагненням свободи, відчаєм та беззахисністю, — які на задвірках індустріальних краєвидів шукають себе і власне місце у житті. Та чи знайдуть?

УДК 821.161.2
ББК 84.4УКР

ТАКОЖ АКТУАЛЬНИЙ «ЛУГАНСЬКИЙ ЩОДЕННИК»!

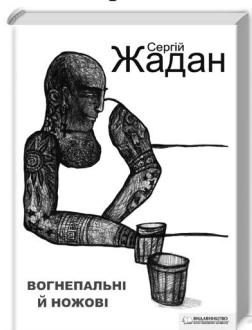

Десять років тому герої «Anarchy in the UKR» здійснили ідейну подорож Східною Україною, місцями бойової слави Нестора Махна. Мандруючи Донбасом, вони шукали відповіді на питання — що ж таке воля-свобода-анархія? Чи є

межа між ними та де вона пролягає? Сьогодні автор знову відвідав територію, що колись була територією анархізму. Але цього разу — в дуже наелектризованій атмосфері, коли саме повітря просякнуте війною... Вже не давнішньою, часів Нестора Івановича, а більш ніж сучасною...

ВІРШІ, ЯКІ СПРАВДІ МОЖУТЬ ПОШМАТУВАТИ Й ПРОДІРЯВИТИ ЧИТАЦЬКІ СЕРЦЯ!

Збірник біблійних та кримінальних балад, герої яких вперто й послідовно рухаються таємними стежками, намагаючись будь-що здійснити всі свої мрії та залишити місце злочину. Апостоли та бойовики, пророки та біженці, агітатори та відступники, сирени, демони й зомбі — персонажі цієї книги свідчать про час та заповнюють простір, з якого і з'являються вірші — ліричні й піднесені, радісні й ностальгійні, вогнепальні й ножові.

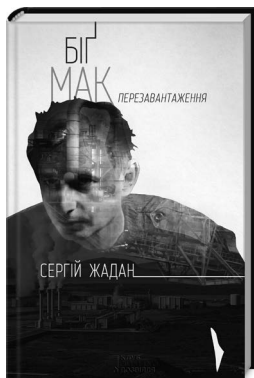

НАЙЛІРИЧНІША КНИГА АВТОРА

Історії Вавилона, переказані для тих, хто цікавиться питаннями любові й смерті. Життя міста, що лежить поміж рік, біографії персонажів, які б'ються за своє право бути почутими, хроніка вуличних сутичок і щоденних пристрастей. Освідчення й зради, втечі й повернення, ніжність і жорстокість.

СПІВЗВУЧНІСТЬ ПРОЗИ Й ПОЕЗІЇ, ТЕКСТ НА МЕЖІ МУЗИКИ... ВЖЕ ВІДОМІ ЧИТАЧЕВІ ТВОРИ — І НИЗКА МАЛОЗНАНИХ ОПОВІДАнь ЖАДАНА

Автор та трое його друзів вирушають у мандрівку Західною Європою. Подорож — це завжди зустрічі, і часто досить дивні: митці, дисиденти, диваки, наркомани... Ці герої вже відомі, їхні історії зі щасливим кінцем давно переказані. Але, на думку автора, головне — нічого не забути. Бо забуття — це найбільша зрада, якої ніхто й ніколи не пробачить. Тому тепер — Перезавантаження.